

BESLUT

Datum för beslut:
2023-10-24

Diarienummer:
DNR V-2023-0565

Till: Regeringskansliet

Beslut om synpunkter på Promemorian Genomförande av EU:s dataförvaltningsförordning (Ds 2023:24)

Beslutet

Rektor beslutar om att Kungl. Tekniska högskolan lämnar synpunkter enligt bilaga 1 på Promemorian Genomförande av EU:s dataförvaltningsförordning (Ds 2023:24).

Ärendet

Kungl. Tekniska högskolan har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Promemorian Genomförande av EU:s dataförvaltningsförordning (Ds 2023:24)

Kungl. Tekniska högskolans synpunkter framgår av bilaga 1.

Ärendet har handlagts inom KTH av forskningsdatakoordinator och beretts med stöd av sakkunniga inom förvaltningsjuridik, affärsjuridik, dataskyddsombud samt arkiv.

Detta beslut har fattats av rektor Anders Söderholm efter föredragning av forskningsdatakoordinator Rosa Lönneborg. Närvarande vid beslutet var även universitetsdirektör Kerstin Jacobsson, bitr. universitetsdirektör Fredrik Oldsjö, utredare ledningskansliet, Åsa Gustafson samt ordförande för Tekniska högskolans Studentkår Sofia Gomez.

Bilaga 1: Kungl. Tekniska högskolans synpunkter på Promemorian Genomförande av EU:s dataförvaltningsförordning (Ds 2023:24)

Sändlista

Regeringskansliet

Rektor

Universitetsdirektör

Registrator

Research Support Office-Affärsjuridik

Ledningskansliet – Förvaltningsjuridik

IT-dataskyddsombud och arkiv

Expeditionsdatum:

2023-11-02

Till: Regeringskansliet

Bilaga 1: Kungl. Tekniska högskolans synpunkter på Promemorian Genomförande av EU:s dataförvaltningsförordning (Ds 2023:24)

Sammanfattning

Som helhet stödjer KTH promemorians förslag till genomförande av dataförvaltningsförordningen då vi ser att syftet med lagstiftningen bidrar till ökad nytta för svensk forskningsverksamhet. Men vi ser det som ytterst viktigt för Sveriges lärosäten att det tydliggörs om lärosätenas verksamhet överhuvudtaget omfattas av förordningen och om så är fallet, i vilken utsträckning verksamheten omfattas.

Synpunkter

I promemorian lämnas förslag till genomförande av och komplettering till förordning (EU) 2022/868 av den 30 maj 2022 om europeisk dataförvaltningsförordning och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (dataförvaltningsakten), kallad dataförvaltningsförordningen.

KTH anser att det inte är tillräckligt klargjort ifall undantaget som finns för "utbildningsanstalter" också innefattar utbildningsanstalter för högre utbildning såsom Sveriges universitet och högskolor. Vidare är det oklart om universitetens verksamhet eller eventuellt delar av universitetens verksamhet innefattas inom begreppet "hybridorganisationer". Särskilt viktigt ser vi det som att klargöra detta för delar av verksamheten som sker i samverkan med andra organisationer som antingen a) tydligt faller inom begreppet hybridorganisationer, b) är en privat organisation eller c) är en annan offentlig verksamhet. Definition och avgränsning för dessa två begrepp bör därför klargöras ytterligare.

Vidare har KTH invändningar mot konsekvensanalysen, särskilt när det gäller antagandet under "8.2.1 Vidareutnyttjande av skyddade data från myndigheter och domstolar".

KTH invänder mot att förslagen inte medför ekonomiska konsekvenser för de myndigheter som ska hantera begäran om tillgång till skyddade data för vidareutnyttjande. Då lagkraven på området ökat de senaste åren utan att ekonomiska medel har tillförts för att genomföra de investeringar som krävs för förvaltning av datatillgångar inom den digitala infrastrukturen har nödvändiga investeringar inom sektorn uteblivit. Särskilt gäller detta inom tekniska och tvärdisciplinära forskningsämnen som alltmer hanterar stora, komplexa samt ofta också skyddsvärda informationsmängder. Även en ökad andel finansiering av forskningsverksamheten med externa medel samt bristande nationell samordning har bidragit till denna situation. Förvaltningen av datatillgångar inom KTH kan till viss del effektiviseras genom ökad intern samordning men effekten av en sådan samordning uteblir om detta inte sammanfaller med långsiktiga investeringar i användbara digitala tjänster och digital infrastruktur för forskningsändamål.

KTH vill därför framföra att en förutsättning för att verksamheten ska kunna genomföra nödvändiga investeringar för att uppnå krav på ändamålsenlig förvaltning av verksamhetens datatillgångar över tid är att basanslagen till universitet och högskolor höjs.

KTH vill även i anslutning till nödvändigheten i att genomföra investeringar lämna synpunkter på förslaget under 4.5.9 Avgiftens storlek. KTH instämmer i förslaget i 4.5.8 att avgifter ska kunna tas ut för vidareutnyttjare men ser att om kostnaden för nödvändiga investeringar kan ligga till grund för beräkningen av avgiften så öppnar detta för att kunna beräkna hem kostnaderna

för nödvändiga investeringar i den digitala infrastruktur som ger tillgång till data som vidarenyttjas av flera aktörer. Detta gäller inte minst vid tillgängliggörande av olika typer av skyddsvärda data där investeringskostnaderna bedöms vara högre. Att inkludera investeringskostnader i beräkning av avgiftens storlek skulle vara ett alternativt sätt att möjliggöra långsiktiga investeringar i fall basanslag inte ökar i tillräcklig takt för att skapa förutsättningar för förvaltning av forskningsdata över tid.

Här är även önskvärt att på nationell nivå samordna stödet till högskolesektorn gällande den alltmer digitaliserade verksamheten. Som ett led i detta önskas ökad nationell samordning av myndighetsuppdrag men även av utredningar och lagförslag inom digitaliseringsområdet, särskilt när det berör universitetens verksamhet. Exempelvis kan här nämnas Förordning (2022:1378) om avgifter för forskningsinfrastruktur som är relevant när det gäller avgiftsfrågan rörande digital infrastruktur för dataförvaltning i högskolesektorn. Nyttjande av sådan digital infrastruktur har i sin tur även många beröringspunkter med införande av annan EU-lagstiftning inom det digitala tjänsteområdet. Då inte bara dataförvaltningsförordningen utan också annan lagstiftning inom det digitala tjänsteområdet innebär att olika tillsynsmyndigheter utses på nationell nivå tilltar även högskolesektorns administrativa kostnader för återrapportering och rapportering av incidenter i takt med att tillsynsansvaret som krävs enligt olika regelverk blir alltmer uppdelat på olika myndigheter. En översyn och mer samlat tillsynsansvar är därför önskvärt.